
EL TRACTAMENT DELS REFUGIATS A LA PREMSA ESCRITA

PERÍODE DE NOVEMBRE A DESEMBRE DE 2015

JANA RAGA MIQUEL

Tutora: Esperança Bielsa

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Universitat Autònoma de Barcelona

Febrer de 2016

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. CONTEXTUALITZACIÓ	4
CRISI MIGRATÒRIA	4
MITJANS DE COMUNICACIÓ: LA PREMSA	5
3. METODOLOGIA	8
4. RESULTATS	9
HIPÒTESI 1	9
HIPÒTESI 2	10
HIPÒTESI 3	11
HIPÒTESI 4	13
5. CONCLUSIONS	14
6. ANNEXOS	16
ANNEX 1 – METODOLOGIA	16
ANNEX 2 – MOSTRA	18
ANNEX 3 – PAUTA D'ANÀLISI	22
ANNEX 4 – ANÀLISI EMPÍRICA	24
7. BIBLIOGRAFIA	43

1. INTRODUCCIÓ

En la present investigació es pretén fer un estudi de la representació dels refugiats de l'actual crisi migratòria a la premsa espanyola. Tenint en compte l'actualitat del tema i la importància dels mitjans de comunicació pel que fa a la transmissió d'informació i el seu efecte sobre l'opinió pública, l'objectiu és el de comprovar si hi ha diferències en la transmissió de significats que es deriven del punt de partida ideològic de cada diari. D'altra banda, també es vol observar si s'ha produït un canvi en la interpretació dels refugiats després dels atemptats de París del 13 de novembre de 2015.

Així doncs, l'objecte d'estudi ha estat escollit donada la important crisi entorn els migrants que vénen a la Unió Europea amb l'objectiu de sol·licitar asil i la polèmica generada per la perillositat dels seus viatges. A més, es tracta d'un tema de forta incidència política ja que els Estats membres estan negociant l'aplicació de certes mesures per frenar l'arribada d'aquesta població, de manera que té gran importància mediàtica.

Per tal de dur a terme la recerca, s'estudiarà aquesta qüestió amb els tres diaris més llegits a Espanya –*El País*, *El Mundo* i *La Vanguardia*– i es diferenciaran dos períodes temporals: anterior i posterior als atemptats. Les eines metodològiques que s'empraran són l'anàlisi qualitativa i quantitativa dels articles i dues entrevistes a dos membres d'organitzacions en contacte amb aquest col·lectiu: Stop Mare Mortum i Asil.cat.

D'aquesta manera, l'estructura del treball s'inicia amb un marc teòric que exposa les característiques de la crisi migratòria actual i dels mitjans de comunicació, centrant-se en la premsa, i planteja les dues preguntes de recerca que marcaran els objectius de la investigació. Seguidament, s'explica la metodologia per realitzar la fase empírica i els resultats d'aquesta i, per últim, es presenten les conclusions on es responen les preguntes sorgides del marc teòric inicial.

2. CONTEXTUALITZACIÓ

CRISI MIGRATÒRIA

Durant els últims anys, sobretot des del 2014 i el 2015, Europa està rebent grans fluxos de refugiats, la majoria procedents de zones en conflicte com Ucraïna, Síria, Iraq, l'Orient Mitjà, la Banya d'Àfrica i l'Àfrica subsahariana. El nombre de desplaçats i refugiats que hi ha actualment només és comparable, en termes relatius, als nivells de la Segona Guerra Mundial (CEAR, 2015; Grasa, 2015a; Metcalfe-Hough, 2015). D'acord amb dades de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats (ACNUR) (citada per Grasa, 2015a), en són més de 60 milions¹.

Cal tenir en compte que la gran majoria de refugiats no arriben a Europa, sinó que tendeixen a establir-se a països veïns als de procedència, moltes vegades amb la idea de poder retornar als seus països en un futur.

Però, de què parlem quan parlem de “migrants” i/o de “refugiats”? D'acord amb Metcalfe-Hough (2015), un migrant és, com ho defineix l'organisme de les Nacions Unides per les Migracions, qualsevol persona que porti més d'un any residint en un país estranger, independentment de les causes (voluntàries o involuntàries) i les formes de migració que hagi fet servir (siguin regulars o irregulars). La categoria de “migrant” inclou refugiats, sol·licitants d'asil i migrants per motius econòmics.

Un refugiat és, doncs, un migrant, però el que el distingeix d'altres formes de migració és que “degut a una por justificada de ser perseguit per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a un grup social concret o una opinió política, es troba fora del país de la seva nacionalitat i és incapaç o, degut a aquesta por, no vol posar-se sota la protecció d'aquest país” (Metcalfe-Hough, 2015: 3).

Finalment, un sol·licitant d'asil és una persona que busca seguretat en un altre país, on demana l'estatus de refugiat per tal que la protegeixin (Metcalfe-Hough, 2015).

Grasa (2015a) apunta que actualment 1 de cada 122 persones al món és refugiada, desplaçada interna o sol·licitant d'asil, una situació que disposa de normativa jurídica, la Convenció de Ginebra del 28 de juliol de 1951 i el Protocol del 31 de gener de 1967 (ACNUR; CEAR, 2015). Aquestes normatives obliguen als països receptors a donar ajuda als refugiats que arriben alhora que s'hi inclou el principi de *non-refoulement* (no devolució) (Metcalfe-Hough, 2015).

Els refugiats, segons Zygmunt Bauman (2005), són “productes residuals” de la globalització ja que moltes vegades són vistos des d'Occident com un problema, motiu pel qual s'enforteixen les fronteres en un món cada vegada més globalitzat.

En el cas de la Unió Europea, el problema deriva del fet que no existeix una política migratòria comuna, pel que cada Estat decideix el nombre de sol·licituds d'asil que admet (Metcalfe-Hough, 2015). Durant el 2014 a la UE es van fer 627.780 sol·licituds d'asil i de gener a octubre del 2015, 996.230, gairebé 370.000 més que en tot l'any anterior (dades de l'Eurostat). A Es-

¹ ACNUR comptabilitza aquest volum de població com el seu “col·lectiu d'interès”, format per persones refugiades, sol·licitants d'asil, desplaçats interns, apàtrides, refugiats retornats i desplaçats interns retornats (CEAR, 2015).

panya, històricament un país d'emigrants, durant el 2014 només es van rebre el 0,95% de les sol·licituds d'asil rebudes a tota la UE (CEAR, 2015).

A Europa, la majoria de refugiats arriben pel Mediterrani. Segons ACNUR², durant el 2015 hi han arribat 899.670 persones i 3.550 han mort o estan desaparegudes. El 90% d'aquesta població prové de 10 països: Síria (51%), Afganistan (20%), Iraq (7%), Eritrea (4%), Pakistan (2%), Nigèria (2%), Somàlia (2%), Sudan (1%), Gàmbia (1%) i Mali (1%).

Tot i així, és important tenir en compte que ens trobem davant d'una crisi internacional i no només comunitària (Grasa, 2015a), motiu pel qual s'ha anomenat "crisi dels refugiats" o "crisi de la Mediterrània".

A més, la globalització produeix un sentiment d'incertesa i d'angoixa que fa que els governs redirigeixin l'atenció sobre fenòmens que poden controlar (Bauman, 2005), com ho són els refugiats i els migrants econòmics, entre d'altres. D'aquesta manera, s'enforteixen els límits entre "Nosaltres" i "Ells", augmentant el sentiment de clan entre els autòctons i els estereotips cap als "no desitjats" (Canet, 2015; Bauman, 2005).

La por al canvi i la desconexença fan que es creïn conflictes de no acceptació d'una part de la societat (Urgoiti, 2008) per por a una fractura social – com la teoria del xoc de civilitzacions de Huntington –, però això no té perquè ser així ja que normalment no hi ha problemes de convivència i, és més, molts dels conflictes mundials s'han produït entre població d'una mateixa cultura (Gómez i Álvarez, 2013).

Però arran dels atemptats d'Estat Islàmic a París el 13 de novembre de 2015, la percepció que els refugiats poden portar problemes a les societats occidentals sembla que s'ha incrementat, creant així una forta estigmatització cap a aquest col·lectiu (Grasa, 2015b).

És per això que aquesta recerca es centrarà en estudiar la representació dels refugiats a la premsa escrita i farà una comparació de l'abans i el després dels atacs a París.

MITJANS DE COMUNICACIÓ: LA PREMSA

Els mitjans de comunicació de masses funcionen com a transmissors d'informació i, per tant, com a transmissors d'ideologies, símbols i models (Urgoiti, 2008). Sabem que l'imaginari col·lectiu d'una societat no es forma només per la interacció entre persones sinó que és influenciat pel que diuen els mitjans i els governs amb les seves polítiques i discursos (Urgoiti, 2008). En el cas dels refugiats, per exemple, hi influencien les lleis que regulen els fluxos migratoris, la supressió de la cobertura sanitària pels immigrants, etc.

Els espectadors/lectors/oients tendeixen a creure la informació que se'ls hi comunica com a vertadera i, tot i que saben que els periodistes no seran del tot objectius, es creuen la seva visió (Urgoiti, 2008). D'acord amb Teun van Dijk (1993), els periodistes transmeten representacions mentals dels fets que expliquen, transmeten "models d'esdeveniments", i conseqüentment els lectors es formen un model molt semblant al del periodista, que escriu des de la seva

² Dades consultades el 6 de desembre de 2015. L'actualització de les dades es pot consultar a la següent pàgina: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>

pròpia visió del fet. És amb aquesta eina amb la qual alguns mitjans influeixen sobre la comprensió dels fets, mitjançant els “models preferits”. Aquests models consisteixen en la transmissió conscient de significats que a vegades no s’acaben d’ajustar a la realitat. Es fa per mitjà del contingut, la disposició de la informació, l’èmfasi d’algunes dades concretes, la il·lustració amb fotografies, etc., és a dir, amb el que Tankard anomena “framing” (Sádaba, 2001).

El “framing” o “emmarcat” és, segons Tankard, l’organització dels continguts de les notícies (titulars, entradetes, etc.), el format que s’hi utilitza i la informació que s’hi inclou i la que no (Sádaba, 2001). Però no només fa referència al contingut sinó també al tractament de la informació que s’explica en la notícia: els redactors seleccionen alguns aspectes del fenomen o succés a explicar i els ressalten, fent que es creïn definicions concretes dels problemes, interpretacions causals, avaluacions morals, etc. (Igartua, Muñiz i Cheng, 2005).

És per això que els mitjans de comunicació tenen un paper molt important com a factors que contribueixen a la creació de construccions socials – com ara la de “refugiat” –, tot i que cal recordar que també hi afecten altres factors, explicats anteriorment.

Els mitjans, doncs, tenen un rol molt important en la reproducció del racisme, el qual té dues formes segons Van Dijk (2008), la social i la cognitiva. La primera consisteix en actes de discriminació cap a un col·lectiu i és legitimada per la segona, la forma cognitiva, és a dir, per la representació dels col·lectius no dominants de forma negativa a través d’estereotips, creences ètniques, prejudicis i ideologies. Així doncs, l’autor considera que és a través del discurs que es reproduïen les representacions socials (Van Dijk, 1993; 2008).

Per poder comparar mitjans és important tenir clar el context de cadascun ja que hi ha dues grans variables interrelacionades que trobem en tota representació mediàtica: la dimensió estructural del propi mitjà informatiu i la professional del periodista que escriu o narra la notícia (Torregrosa, 2008; Van Dijk, 2008). En termes de Pierre Bourdieu, la primera correspondria al camp del mitjà (presència de diversos tipus de capital) i la segona a l’*habitus* del periodista (condicionat pel seu camp i capital).

És per aquest motiu que en aquesta investigació es tindrà en compte el context de cada diari analitzat per respondre el més acuradament possible a les preguntes de recerca que es plantegen al final del marc teòric.

Segons Juan Francisco Torregrosa (2008), els articles periodístics que tracten temes d’immigració tendeixen a fer-ho des d’una visió de problemàtica i culpabilització de les persones migrants dels fets que s’han produït i que constitueixen el nucli de la notícia. Seguint amb aquesta idea i fent referència a l’aspecte de la il·lustració de les notícies amb fotografies, pròpia de la transmissió de models preferits, Torregrosa (2008) observa que moltes vegades les notícies que parlen de normalitat envers al conjunt de persones immigrades són il·lustrades amb imatges pròpies de l’espectacle informatiu.

Centrant-nos ara en el contingut i l’anàlisi de les notícies, d’acord amb Semetko i Valkenburg (2000) hi ha dues formes per analitzar el “framing”: una d’inductiva, analitzant les notícies sense tenir uns “frames” o marcs gaire definits, i una de deductiva, predefinint “frames” com a variables a trobar a les notícies que són l’objecte d’estudi. Les autores defineixen, a partir d’una revisió de la literatura, els següents marcs en el seu treball: conflicte, interès humà, con-

seqüències econòmiques, moralitat i responsabilitat. A partir d'aquests ítems fan l'anàlisi de notícies de mitjans de comunicació fixant-se en la presència o no d'aquests i en quina mesura ho fan. Per fer-ho, elaboren unes preguntes per poder identificar millor els marcs i fer l'anàlisi de forma sistemàtica.

Un altre estudi de les mateixes característiques és el de Philo, Briant i Donald (2013), on també es predefineixen uns ítems a detectar dins les notícies analitzades. A partir de les dues recerques esmentades, es definirà la pauta d'anàlisi d'aquest treball, detallada a l'apartat de la metodologia.

Després d'aquesta contextualització dels refugiats i les formes de tractar la informació en els mitjans de comunicació, s'estableixen **dues preguntes de recerca** que es pretenen respondre després de la realització del treball de camp. Aquestes són les següents:

1. *Quines diferències es poden observar en la transmissió de significats o models preferits que es derivin del punts de partida de cada diari (línia editorial, perspectiva dels directors, opinions concretes dels redactors, etc.)?*
2. *Ha canviat la interpretació dels refugiats per part de la premsa després dels atemptats de París del 13 de novembre de 2015?*

3. METODOLOGIA

Les decisions metodològiques per dur a terme el treball de camp es resumeixen al següent quadre. Per raons d'espai, l'explicació completa de la metodologia es troba a l'Annex 1.

EINES PEL TREBALL EMPÍRIC				
Anàlisi qualitativa i quantitativa de la premsa escrita ^{3 4}			Entrevistes	
El País, El Mundo i La Vanguardia (els diaris més llegits de tot l'Estat espanyol). Tots tres tenen diferents posicions al llarg de l'eix ideològic tradicional (esquerra-dreta):			Membre plataforma Stop Mare Mortum	Membre xarxa Asil.cat
El País	El Mundo	La Vanguardia		
Esquerreres (afinitat al PSOE*)	Dretes (afinitat al PP**)	Centre-dreta (afinitat a CDC***)		
PERÍODES A ANALITZAR				
Del 2 al 8 de novembre de 2015			Del 30 de novembre al 6 de desembre de 2015	

*Partit Socialista Obrer Espanyol

**Partit Popular

***Convergència Democràtica de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de De Miguel i Pozas, 2009.

³ Veure Annex 2 per la mostra escollida.

⁴ Veure Annex 3 amb la pauta d'anàlisi.

4. RESULTATS

L'anàlisi completa de la mostra⁵ evidencia que la majoria d'articles són de caràcter subjectiu i no simplement informatius o descriptius, atès que es tendeix a opinar sobre els fets que s'expliquen. Gran part de les notícies parlen de responsabilitat, actuacions o solucions dels països occidentals en relació amb la crisi migratòria, essent *El País* el que més ho fa. Aquest diari també té molt present el marc (o "frame") d'interès humà i emotivitat, però on hi té més presència és a *El Mundo*. *La Vanguardia*, en canvi, després de la responsabilitat/actuacions/solucions d'Occident, dona més importància als factors que reflecteixen conflictitat entre dirigents polítics, refugiats, policia, etc.

Aquestes dades, però, no permeten extreure conclusions donat que dins de cada marc s'hi inclouen diversos aspectes, tal i com s'observa a la pauta d'anàlisi que s'ha usat. Així doncs, és convenient parar atenció als elements més qualitatius que fan referència al contingut de cada article respecte a cada marc, així com d'altres factors com són l'ús de fotografies o l'èmfasi d'alguna informació determinada. Per fer-ho, es partirà d'un seguit d'hipòtesis que pretenien respondre a les preguntes de recerca abans de l'anàlisi empírica⁶.

HIPÒTESI 1

H1. *Els diaris més propers a l'eix ideològic de la dreta exposen posicions més crítiques amb els refugiats (culpabilització i estigmatització) i emfatitzen els factors econòmics a mig i llarg termini que implica la seva arribada a la Unió Europea, tot oblidant o menystenint la condició d'asil i el dret a l'assistència reconegut per la Convenció de Ginebra.*

Els tres diaris fan èmfasi en la precària situació que viuen els migrants que intenten arribar a la Unió Europea i els problemes que tenen per fer-ho. Tots parlen del tema dels naufragis i de la necessitat d'una acció urgent per evitar fer més gran la tragèdia. Culpabilitzen tant la Comissió Europea com els Estats membres de la UE per la lentitud de la presa de decisions per fer front a la crisi migratòria, la mirada estrictament nacional i les escasses mesures que s'estan aplicant. A més, també esmenten les màfies de persones que fan negoci amb el transport per mar i la presència d'Estat Islàmic.

Tots es posicionen en contra de l'acord entre la UE i Turquia perquè aquesta última freni els refugiats, fent èmfasi en l'elevat cost econòmic que té sobre Europa. *La Vanguardia* i *El País*, situats al centre i l'esquerra de l'eix ideològic, són els mitjans més crítics amb aquest acord perquè consideren que Turquia fa servir els refugiats com a "moneda de canvi" per millorar les relacions amb la UE i poder acabar formant-hi part, però apunten que és un país que vulnera drets humans de forma continuada. A més, els dos sostenen que abans la UE no tenia relació amb Turquia i que ara sí que la té perquè li interessa.

El Mundo, a la dreta de l'eix, tot i que també condemna aquest acord, no fa comentaris del govern d'Erdogan. Els motius pels quals s'hi posiciona en contra són econòmics. A qui sí que

⁵ Veure l'Annex 4 amb els resultats.

⁶ Veure Annex 1 amb el plantejament de les hipòtesis (metodologia).

veu culpable aquest diari de la crisi migratòria és a Grècia, ja que mostra certa hostilitat amb el seu govern i el responsabilitza de no controlar bé les seves fronteres.

D'altra banda, pel que fa a la suspensió de l'espai Schengen, *El País* i *La Vanguardia* s'hi mostren totalment en contra, sobretot *El País* ja que en un article d'opinió es demana acció urgent però sense que es tornin a tancar les fronteres nacionals. L'argument que es fa servir no es centra en les dificultats afegides dels refugiats si es suspèn Schengen sinó en la pèrdua de comoditats que això pot comportar pels ciutadans europeus, siguin comercials o personals.

Tot i així, cal observar que els tres diaris expliquen que a mig i llarg termini el PIB europeu augmentarà amb l'arribada dels refugiats a la Unió; per tant, no només es parla de conseqüències econòmiques negatives.

Una altra dada a tenir en compte és que *El Mundo* va publicar una entrevista a un monjo budista que estava en contra dels musulmans i el titular de l'article era "Los musulmanes representan una amenaza para todo el mundo". Tot i que les preguntes del periodista mostraven que aquest no estava d'acord amb els arguments de l'entrevistat, el fet que el diari publiqués aquesta entrevista donada la polèmica de l'augment de l'islamofòbia a Occident, podia significar una contribució a l'estigmatització dels refugiats ja que és sabut que gran part d'aquest col·lectiu són musulmans.

Finalment, en un article d'aquest mateix diari que parla dels migrants hazares, sobta que s'hi expliqui que la ruta per on passen per arribar a Europa és la mateixa que fan servir els narco-traficans afgans per portar droga a Europa. Fins i tot es dona la xifra del total d'heroïna i opi que es ven a la UE, 28 milions de dòlars, i els seus mercats principals, França, Regne Unit, Alemanya i Itàlia. Llegint l'article, sorprèn aquesta informació perquè no té res a veure amb la resta del text, sembla posada amb calçador.

Tot plegat, confirma parcialment la hipòtesi, atès que *El Mundo* pot haver fet augmentar l'estigma amb la publicació de l'entrevista i, pel que fa al cas turc, no esmenta altres factors que els econòmics. A més, l'element de la ruta dels hazares també pot comportar por i estigma. En general, tots tres diaris mostren els refugiats com a víctimes de conflictes armats i tots esmenten factors econòmics, per tant no se'ls culpabilitza de forma directa, el que significa que per validar o refutar de forma clara la hipòtesi caldria analitzar una mostra que abastés períodes més llargs.

HIPÒTESI 2

H2. *Els diaris més propers a l'eix ideològic de la dreta presten més atenció i esmenten més els conflictes i factors negatius relacionats amb els refugiats que els més propers a l'eix ideològic d'esquerra.*

La presència del marc "conflictivitat" com a resultat de l'anàlisi quantitativa és més forta a *La Vanguardia*, seguida d'*El Mundo* i *El País*, que en tenen la mateixa proporció. De tota manera, torna a ser necessari contrastar aquesta informació amb el resultat de l'anàlisi qualitativa.

El diari *El Mundo* esmenta elements de conflicte al voltant dels refugiats tals com l'entrevista ja esmentada al monjo budista en contra dels musulmans, als quals acusa de fer atacs terroristes; els enfrontaments entre refugiats i la policia de Macedònia i Sèrbia; l'augment d'atacs a

albergs de refugiats a Europa durant els últims mesos; i els possibles motins que hi poden haver, segons el diari, si hi ha una vaga dels ferris que porten a Atenes. Tot i així, es denuncien les males maneres que tenen la policia de Macedònia, Sèrbia i Croàcia i també cal recordar que es fa èmfasi contínuament de la mala situació dels migrants.

Els articles de *La Vanguardia* mostren la voluntat del diari de deixar clar que “els refugiats no vénen aquí a prendre’ns res”, frase que forma un dels titulars analitzats, i es remarca la separació entre els refugiats i el terrorisme. Tot i així, hi ha un article que es titula “no hem trobat cap gihadista entre els refugiats”, una entrevista al Ministre d’Interior alemany, on aquest veu negativament els refugiats i considera la possibilitat que hi hagi terroristes entre ells. D’altra banda, però, també es mostra la necessitat d’una solució urgent i es veuen els refugiats com a víctimes principals d’aquesta crisi migratòria.

Per últim, a *El País* també es desmenteix la relació entre refugiats i terroristes i es veuen els primers com a víctimes, com s’ha comentat abans.

Tots tres diaris, com s’ha dit, es mostren contraris a la suspensió de l’espai Schengen, mesura que consideren negativa pels europeus, i al tracte de la UE amb Turquia, el qual també és un factor negatiu entorn els refugiats.

Així doncs, la hipòtesi queda validada donat que *El Mundo* i *La Vanguardia* mostren més conflictes i factors negatius (tot i que també positius o, si més no, neutres) que *El País*.

HIPÒTESI 3

H3. *Es fa ús de fotografies i històries emotives per generar sentiments de llàstima, susceptibles de provocar reaccions emotives i d’escàndol als lectors, a la manera de les “informacions espectral”.*

El Mundo i *El País* són els que presenten un percentatge més alt d’històries emotives i personals als seus articles. Tot i així, pel que fa a les fotografies, els tres diaris mostren imatges que generen escàndol i llàstima als lectors i no sempre tenen del tot relació amb el text.

Començant per les d’*El Mundo*, hi ha un article on la fotografia és d’un nen mort a una platja, però la notícia en sí no parla només de naufragis sinó també de pasteres, de les condicions dels camps de refugiats, etc., pel que es podria haver escollit una altra imatge que la del nen. Així doncs, es veu clarament que la intenció és provocar l’escàndol dels lectors. També hi ha altres fotografies que generen llàstima com la d’una família migrant, a qui es fa l’entrevista de l’article en qüestió, la d’un nen sirianès que juga a Lego en un centre d’ACNUR o la d’uns migrants caminant per un prat sota la mirada de dos policies.

Molts dels articles d’aquest diari són d’històries personals, com les de la sèrie d’articles “Invierno en los Balcanes” on cada dia s’ha publicat una història diferent. A més d’aquestes notícies, molts articles parlen de les condicions dels migrants que es troben en camps de refugiats, els naufragis que hi ha dia rere dia, les dificultats que tenen els migrants en creuar fronteres per terra, etc. El que s’ha pogut observar és una tendència a exposar la vulnerabilitat d’aquest col·lectiu de forma detallada, com s’exemplifica en la següent cita extreta d’un dels articles: “en la estación hay un par de familias muy pobres intentando calentarse al sol, dos tullidos de

guerra, varias personas en silla de ruedas y dos o tres ancianos que ya no cumplirán los 80 años”.

Les fotografies d'*El País* també semblen orientades a generar escàndol o reaccions d'indignació entre els lectors ja que també mostren les febleses dels migrants. Una de les imatges és d'un adolescent mort en una platja de Lesbos, però la notícia que s'il·lustra amb aquesta fotografia no parla de cap naufragi, el que ha causat la mort del noi, sinó de les discussions entre polítics per decidir com gestionar la crisi migratòria. És per això la foto no s'adequa del tot al que diu el text encara que es parli del problema dels refugiats i, per tant, es busca un sentiment de llàstima i escàndol amb la situació.

Un altre cas semblant és el d'un article que parla de la tensió entre els països europeus i Grècia i la imatge que acompanya la notícia és la d'una família refugiada esperant el tren per creuar una frontera, de la qual no es parla en tot el text.

En una altra imatge d'*El País*, es mostra un vaixell de fusta amb moltes més persones de les que hi caben en una embarcació com aquesta, fet que demostra les males condicions en les que viatgen els migrants i l'abús de les màfies que trafiquen amb persones.

Per últim, hi ha dos articles d'opinió que contenen dibuixos que suggereixen la dificultat i perillositat de l'accés a la UE i els murs que s'estan aixecant (física i simbòlicament) tant dins d'Europa com al límit de la Unió.

Pel que fa a les històries, aquest diari també explica històries emotives que remarquen les temperatures extremes que s'han de suportar als Balcans, les condicions dels camps de refugiats i històries personals de migrants que han deixat la seva família als seus països d'origen.

Finalment, *La Vanguardia* també conté fotografies que generen escàndol com ara l'oposició de dues imatges de Lesbos, una d'una kitesurfista rodant un anunci i l'altra d'una mare i el seu fill migrants mirant a l'horitzó, suggerint que és cap on volen anar, cap a Europa. Una altra imatge és la d'un home caminant pel costat d'un munt de salvavides usats, que mostra la necessitat d'una solució urgent, i la d'un noi acabat d'arribar a Lesbos amb una manta que li han donat els serveis d'emergència.

Aquest diari també explica diverses històries de gent que ve a Europa fugint de la guerra i de l'Estat Islàmic, com la d'una família siriana de classe mitja-alta que ho va deixar tot per venir a Barcelona. La filla petita de la família va fer una cançó abans de marxar on deia adéu a casa seva i a la seva ciutat, història que es ressalta a l'article amb una fotografia del vídeo de la ne-na on canta la cançó.

S'ha observat en un dels articles de *La Vanguardia* l'explicació un seguit de successos negatius que han viscut molts migrants concentrats al primer paràgraf, que generen sentiment d'impotència i llàstima als lectors. Es pot veure com un intent “d'enganxar-los” a la resta de l'article.

Es pot concloure, doncs, que els tres mitjans analitzats, sobretot *El Mundo* i *El País*, fan ús d'imatges i històries personals de refugiats per generar llàstima, indignació i escàndol als lectors, confirmant així la tercera hipòtesi d'aquesta recerca.

HIPÒTESI 4

H4. *Després dels atemptats de París, els mitjans són més crítics amb els problemes que generen els refugiats i mostren por i altres factors negatius cap a aquest col·lectiu. Augmenta la islamofòbia vinculada al temor que arribin potencials terroristes amb els migrants que demanen asil.*

No s'han trobat diferències significatives en el discurs entre els dos períodes, abans i després dels atemptats de París el 13 de novembre de 2015, en cap dels tres diaris. És més, alguns dels articles que parlen dels refugiats i del terrorisme són d'abans dels atacs, quan ja hi havia l'alarma antiterrorista a tot el continent europeu.

Aquest element es pot veure en que l'entrevista esmentada anteriorment d'*El Mundo* a un monjo budista en contra dels musulmans, als que acusa de fer atacs terroristes amb l'exemple del de Charlie Hebdo, és anterior als atemptats del 13 de novembre.

A *La Vanguardia* podem veure un article que suggereix una relació entre els refugiats i el terrorisme, ja que l'article es troba a l'apartat "Internacional" dins la secció "El desafiament terrorista" però el text només es refereix a que es suspèn Schengen per l'arribada massiva dels refugiats. Per tant, donat el nom de la secció, es podria estar relacionant el gihadisme amb els refugiats.

Tot i així, el mateix diari, en un altre article publicat després dels atemptats, es desmarca de la relació refugiats-terrorisme tot rebutjant l'augment de l'islamofòbia, el qual s'explica que s'ha produït a les societats occidentals després de París.

Un altre article d'aquest tipus el podem trobar a *El País* on s'argumenta que els terroristes no són refugiats sinó que són europeus nascuts i educats aquí.

D'aquesta manera, la quarta hipòtesi queda refutada ja que no hi ha diferències entre els dos períodes analitzats. Tanmateix, potser un període de temps més allunyats (8 o 10 setmanes), quan els fets concrets de París (històries personals i persecució dels causants) ja no fossin tan recents, mostraria resultats lleugerament diferents.

5. CONCLUSIONS

En aquest apartat es presenten les conclusions que es deriven de l'anàlisi empírica realitzada, tot responent a les dues preguntes de recerca plantejades al marc teòric.

La primera pregunta feia referència a les possibles diferències de transmissió de significats o models preferits en funció de la tendència ideològica de cada diari. D'aquesta pregunta es derivaven les tres primeres hipòtesis i la resposta global és que sí, s'han detectat diferències entre diaris. Tot i així, inicialment s'esperaven uns resultats més clars (diferències més contrastades) dels obtinguts. És a dir, atès que la crisi migratòria és un tema actual i de gravetat, sobretot per les nombroses morts que es produeixen cada dia i per la crisi institucional que ha generat a la UE i als Estats membres, observem que cap dels tres mitjans analitzats – independentment de la seva afinitat a un o altre extrem de l'eix ideològic esquerra-dreta – és del tot crític amb els refugiats, ja que es mostra contínuament la vulnerabilitat d'aquestes persones, donat que és un tema que toca a l'opinió pública. Com s'ha dit, aquesta troballa empírica és contrària a l'esperada inicialment, que pressuposava una crítica més severa dels mitjans a l'extrem dret de l'eix ideològic.

Tanmateix, s'ha observat que els diaris que es posicionen cap a la dreta de l'eix ideològic publiquen alguns articles que contribueixen a l'estigmatització del col·lectiu dels refugiats mitjançant la tendència d'esmentar alguns factors negatius que, segons el diari, hi estan relacionats. Per tant, s'afirma la tesi de Van Dijk (2008) de la reproducció del racisme a través dels mitjans que s'esmenta al marc teòric.

Altres diferències detectades han estat en el tractament de temes de conflictivitat que, tal i com apuntava Torregrosa (2008), s'ha comprovat que els diaris que es posicionen al centre i dreta de l'eix ideològic mostren més conflictes directament relacionats amb els refugiats que no pas el que es vincula a l'esquerra. Tot i així, cal tenir en compte que els tres diaris analitzats mostren en tot moment la vulnerabilitat i situacions extremes que viuen els refugiats, pel que no se'ls culpabilitza dels conflictes que els han fet abandonar els seus països d'origen.

Un fet comú dels tres diaris (sobretot *El Mundo* i *El País*) ha estat l'ús d'històries emotives i fotografies per generar escàndol, indignació i llàstima als lectors per motivar-los a que llegeixin l'article en qüestió. Donat que ha estat un element comú dels tres mitjans, no es pot considerar una diferència a tenir en compte per a la resposta de la pregunta de recerca, però s'ha considerat necessari destacar aquesta informació.

En síntesi, tot plegat permet mostrar, en coherència amb el marc analític i amb la pregunta de recerca i les hipòtesis derivades, que els mitjans de comunicació són transmissors d'ideologies i models preferits, en tant que són transmissors d'informació, i que, d'aquesta manera, contribueixen a la construcció social dels refugiats com a col·lectiu.

Pel que fa a la segona pregunta del treball, no s'ha detectat un canvi significatiu i explícit en la interpretació dels refugiats per part de la premsa després dels atemptats de París del 13 de novembre de 2015 (s'ha refutat la quarta hipòtesi). Abans d'iniciar la fase empírica s'esperava detectar un fort canvi en aquesta representació, lligada a un augment de la islamofòbia i, per tant, l'increment de l'estigmatització dels refugiats, tal i com s'exposava al marc teòric. És més, el que s'ha obtingut ha estat el contrari, ja que tant *La Vanguardia* com *El País* han publicat articles que pretenien deixar clara la diferència entre refugiats i terroristes.

Sí que s'ha pogut veure un canvi d'enfocament abans i després de París en el sentit que les notícies publicades s'hi han vist directament relacionades. És a dir, els governs europeus han estat negociant mesures per frenar l'entrada de refugiats a la Unió Europea amb un clar augment del temor a que arribin potencials terroristes entre ells. Sobretot, una notícia molt recurrent ha estat la possibilitat, actualment encara en discussió, de suspendre l'espai Schengen durant un temps, pel qual es tornarien a fer controls fronterers als països membres de la UE. Aquí sí que s'ha fet palès el posicionament dels diaris analitzats que, generalment, hi estaven tots en contra sobretot per temes econòmics.

Com s'ha comentat a l'apartat anterior, és possible que sí que s'haguessin observat diferències entre els dos períodes si la mostra hagués estat més gran, amb més diaris i un període de temps més llarg i allunyat dels atemptats. És un element que s'hauria de tenir en compte en recerques futures.

Per acabar i concloure aquest treball de recerca, és important remarcar que ha sobtat el poc interès dels diaris analitzats en les solucions a la crisi migratòria que, tot i que hi figuren, no s'hi ha fet gaire incidència tret de les negociacions dels líders europeus sobre Schengen. A més, tampoc s'ha donat importància a l'obligació dels països europeus, com a signants de la Convenció de Ginebra, a proporcionar ajuda als refugiats que arriben al seu territori. És més, no figura en cap dels articles analitzats tot i que és un tema candent a la situació actual.

D'altra banda, als diaris s'han reflectit les discussions entre polítics però no la falta de recursos i actuacions d'ACNUR i altres organitzacions internacionals per fer front a la tragèdia de les fronteres europees, per exemple al mar Egeu i els Balcans, on no hi ha suficient ajuda pels milers de refugiats que arriben en condicions deplorables a la Unió. Per últim, tampoc s'ha esmentat l'acció i gestió de Frontex (l'organització policial europea especialitzada en fronteres) a les fronteres de la UE, tema que genera molta polèmica, però sí que s'han criticat les accions de les policies de Sèrbia i Macedònia, països fora de la Unió, i s'ha lloat la gestió de l'Armada espanyola a bord del vaixell *Canarias* i les accions de la Generalitat per atendre els refugiats que arriben al nostre país.

Així doncs, tal i com va escriure Zygmunt Bauman el 2005, els refugiats es veuen com un problema per Occident, el qual comporta l'augment de les fronteres i la diferenciació entre "Ells" i "Nosaltres". Un cas, doncs, de polarització política, de dialèctica "amic-enemic" que no ajuda a entendre la realitat i encara menys de resoldre-la.

6. ANNEXOS

ANNEX 1 – METODOLOGIA

La mostra escollida⁷ per respondre a les preguntes de recerca plantejades es resumeix al quadre següent:

	El País	El Mundo	La Vanguardia
Ideologia tradicional	Esquerreres (afinitat al PSOE*)	Dretes (afinitat al PP**)	Centre-dreta (afinitat a CDC***)

*Partit Socialista Obrer Espanyol

**Partit Popular

***Convergència Democràtica de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de De Miguel i Pozas, 2009.

D'aquesta manera, s'analitzaran els tres diaris més llegits a Espanya (AIMC, 2015) durant dos períodes, abans i després dels atemptats de París, que corresponen a les setmanes del 2 al 8 de novembre i del 30 al 6 de desembre.

D'altra banda, també es realitzaran dues entrevistes a dos membres d'organitzacions en contacte amb els refugiats per conèixer la seva perspectiva. Aquests són el Pere Serra, de la xarxa Asil.cat, i el Toni Borrell, d'Stop Mare Mortum.

A partir de les preguntes d'investigació esmentades, les hipòtesis que es plantegen per tal de respondre-les són les següents:

- Pregunta 1:
 - **H1.** Els diaris més propers a l'eix ideològic de la dreta exposen posicions més crítiques amb els refugiats (culpabilització i estigmatització) i emfatitzen els factors econòmics a mig i llarg termini que implica la seva arribada a la Unió Europea, tot oblidant o menystenint la condició d'asil i el dret a l'assistència reconegut per la Convenció de Ginebra.
 - **H2.** Els diaris més propers a l'eix ideològic de la dreta presten més atenció i esmenten més els conflictes i factors negatius relacionats amb els refugiats que els més propers a l'eix ideològic d'esquerra.
 - **H3.** Es fa ús de fotografies i històries emotives per generar sentiments de llàstima, susceptibles de provocar reaccions emotives i d'escàndol als lectors, a la manera de les "informacions espectacle".
- Pregunta 2:
 - **H4.** Després dels atemptats de París, els mitjans són més crítics amb els problemes que generen els refugiats i mostren por i altres factors negatius cap a aquest col·lectiu. Augmenta la islamofòbia vinculada al temor que arribin potencials terroristes amb els migrants que demanen asil.

⁷ Veure Annex 2.

Com s'ha vist en el marc teòric, els models preferits es transmeten amb "frames". Partint d'aquesta premissa i a partir de l'escala de Semetko i Valkenburg (2000) i de l'estudi de Philo, Briant i Donald (2013), es realitzarà una anàlisi qualitativa a partir d'uns "frames" establerts. La pauta d'anàlisi dels articles que es farà servir es pot veure a l'Annex 3.

Un cop completada aquesta fase de la recerca, que implica buidar exhaustivament i analitzar la informació trobada als tres diaris durant les dues setmanes, es compararan i creuaran els resultats obtinguts per detectar la transmissió de significats de cada diari i observar les possibles diferències entre els dos períodes definits, abans i després dels atemptats de París del 13 de novembre. Com ja s'ha esmentat, es pretén detectar si el discurs s'ha endurit, si ha augmentat l'estigmatització i culpabilització dels refugiats, etc., o si en canvi no hi ha hagut variacions o aquestes s'han produït en sentit positiu. Per dur-ho a terme, es farà una comptabilització dels marcs predominants a cada mitjà i a continuació es recollirà tota la informació obtinguda quantitativa i qualitativament per poder validar o no les hipòtesis i així respondre a les preguntes de recerca. D'altra banda, es farà una anàlisi més exhaustiva dels articles d'opinió que formen part de la mostra per observar possibles ideologies dels autors i/o dels diaris que ho publiquen.

ANNEX 2 – MOSTRA

Període: 2 – 8 novembre (abans atemptats París, 13 N).

Núm.	Codi	Diari	Dia	Titular	Secció	Pàgina
1	EP_2/11_1	El País	2/11/15	Merkel no logra consenso entre sus aliados sobre los refugiados.	Internacional	7
2	EP_2/11_2	El País	2/11/15	¡Larga vida a Schengen!	Opinió	13
3	LV_2/11_1	La Vanguardia	2/11/15	Surf, somnis i pasteres.	Internacional	8-9
4	LV_2/11_2	La Vanguardia	2/11/15	Creix la tensió entre els socis de Merkel pel gran flux de refugiats.	Internacional	8
5	EP_3/11_1	El País	3/11/15	Abrigo para los refugiados.	Cataluña	-
6	LV_3/11_1	La Vanguardia	3/11/15	“No hem descobert cap giha-dista entre els refugiats”.	Internacional	6-7
7	LV_3/11_2	La Vanguardia	3/11/15	El nou repte d’Europa	Internacional	6
8	EM_3/11_1	El Mundo	3/11/15	“Los musulmanes representan una amenaza para todo el mundo”.	Mundo	21
9	EP_4/11_2	El País	4/11/15	Tempelhof reabre para los refugiados.	Internacional	4
10	EM_4/11_1	El Mundo	4/11/15	Sin espacio para vivos ni muertos.	Mundo	18
11	EM_4/11_2	El Mundo	4/11/15	“Los palestinos están atrapados en Siria”.	Mundo	18
12	EP_5/11_1	El País	5/11/15	Una nueva vida tras la pesadilla del Egeo.	Internacional	4
13	EP_5/11_2	El País	5/11/15	París suspende Schengen un mes por la Cumbre del Clima	Internacional	4
14	LV_5/11_1	La Vanguardia	5/11/15	La UE recol·loca a Luxemburg els 30 primers refugiats de Grècia.	Internacional	6

15	LV_5/11_2	La Vanguardia	5/11/15	França restablirà els controls fronterers per la cimera del clima.	Internacional	6
16	EM_5/11_1	El Mundo	5/11/15	“Con sus cuatro helicópteros se salvarían vidas”.	Mundo	24
17	EP_6/11_1	El País	6/11/15	Alemania levantará centros para acelerar el proceso de expulsión de inmigrantes.	Internacional	6
18	EM_6/11_1	El Mundo	6/11/15	“Tuvimos suerte. Vimos llegar una patera a tierra”.	Mundo	20
19	EM_6/11_2	El Mundo	6/11/15	Merkel logra una tregua interna sobre los refugiados.	Mundo	20
20	LV_8/11_1	La Vanguardia	8/11/15	Sàhara. Quaranta anys d’espera.	Internacional	14-15
21	LV_8/11_2	La Vanguardia	8/11/15	Créixer per atreure joves immigrants.	Diners	1

Període: 30 novembre – 6 desembre (després atemptats París, 13 N).

Núm.	Codi	Diari	Dia	Titular	Secció	Pàgina
22	EP_30/11_1	El País	30/11/15	Berlín pretende mejorar la oferta a Ankara para que frene a los refugiados.	Internacional	3
23	EP_30/11_2	El País	30/11/15	Europa redescubre Turquía para no fracturarse.	Internacional	3
24	LV_30/11_1	La Vanguardia	30/11/15	La UE y Turquía impulsan una nueva relación forzados por la crisis de asilo.	Internacional	5
25	LV_30/11_2	La Vanguardia	30/11/15	Los refugiados, ¿modeda de cambio?	Internacional	5
26	EM_30/11/1	El Mundo	30/11/15	El gran negocio del refugiado: la mafia del Syrian Express.	Mundo	22-23

27	EM_30/11/2	El Mundo	30/11/15	Un cortafuegos de 3000 millones para Turquía.	Mundo	23
28	EP_1/12_1	El País	1/12/15	Turquía en Europa	Opinió	10
29	EP_1/12_2	El País	1/12/15	Vuelven los muros	Opinió	11
30	LV_1/12_1	La Vanguardia	1/12/15	Europa i Turquia	Opinió	26
31	LV_1/12_2	La Vanguardia	1/12/15	Els sirians ja són aquí	Viure	1-3
32	EM_1/12_1	El Mundo	1/12/15	El largo viaje de Alí, hijo de la guerra.	Mundo	24
33	LV_2/12_1	La Vanguardia	2/12/15	Sirians que han arribat pel seu compte aniran a la Casa Bloc	Viure	4
34	LM_2/12_1	El Mundo	2/12/15	Ayman y el mensaje del califa.	Mundo	24
35	EP_3/12_1	El País	3/12/15	La UE plantea ampliar a dos años los controles en fronteras interiores por la crisis de asilo.	Internacional	6
36	LV_3/12_1	La Vanguardia	3/12/15	Europa amenaza a Grecia com excluir-la de la zona Schengen.	Internacional	8
37	LV_3/12_1	El Mundo	3/12/15	La derrota de los “nietos” de Genghis Khan.	Mundo	26
38	LV_4/12_1	La Vanguardia	4/12/15	Refugi sense refugiats.	Viure	1-3
39	LV_4/12_2	La Vanguardia	4/12/15	Vuit pisos per a sirians “invisibles” a la casa Bloc.	Viure	3
40	EM_4/12_1	El Mundo	4/12/15	La UE estudia suspender Schengen.	Mundo	31
41	EP_5/12_1	El País	5/12/15	El hambre como arma de guerra.	Internacional	4
42	LV_5/12_1	La Vanguardia	5/12/15	Europa es mentalitza per prolongar els controls fronterers al seu interior.	Internacional	4

43	EM_5/12_1	El Mundo	5/12/15	Schengen, hasta primavera.	Mundo	28
44	EM_5/12_2	El Mundo	5/12/15	Vuelven los inmigrantes y se van los españoles.	Sociedad	37
45	LV_6/12/1	La Vanguardia	6/12/15	La gihad dels passaports.	Internacional	11
46	LV_6/12/2	La Vanguardia	6/12/15	La salvació es diu "Canarias".	Internacional	16
47	LV_6/12/3	La Vanguardia	6/12/15	Hem de treballar plegats.	Internacional	16
48	LV_6/12/4	La Vanguardia	6/12/15	Líbia. Màscares contra el tràfic de persones.	Internacional	18-19

Quadre resum de la mostra: total d'articles per dia i mitjà

Dia	Mitjans			TOTAL
	<i>El País</i>	<i>La Vanguardia</i>	<i>El Mundo</i>	
2/11/15	2	2	0	4
3/11/15	1	2	1	4
4/11/15	1	0	2	3
5/11/15	2	2	1	5
6/11/15	1	0	2	3
8/11/15	0	2	0	2
30/11/15	2	2	2	6
1/12/15	3	1	1	5
2/12/15	0	1	1	2
3/12/15	1	1	1	3
4/12/15	0	2	1	3
5/12/15	1	1	2	4
6/12/15	0	4	0	4
TOTAL	14	20	14	48

ANNEX 3 – PAUTA D'ANÀLISI

1. Anàlisi tipogràfica i ubicació espacial:
 - a. Organització de continguts (titulars, entradetes, ...).
 - b. Espai que ocupa l'article (nombre de pàgines, espai dins la/es pàgina/es i nombre de columnes).
 - c. Hi ha fotografies que acompanyen les notícies?
 - i. Tenen relació amb la notícia?
 - ii. Es tracta d'informació visual que pot generar sentiments d'escàndol, empatia, llàstima o compassió? Es fa un "espectacle informatiu" amb la imatge?
 - d. Èmfasi en alguna informació o dades (negretes, cursives, ...).
2. Marcs ("frames") de contingut predefinits:
 - a. Responsabilitat/actuacions/solucions dels països occidentals:
 - i. Es suggereix que algun nivell del govern espanyol o d'algun altre país occidental és responsable del problema?
 - ii. Es suggereix que algun individu o grup és responsable del problema?
 - iii. Es suggereix que el problema necessita acció urgentment?
 - iv. Es suggereix que les institucions del govern espanyol o d'algun altre país occidental poden alleujar el problema?
 - v. S'expliquen els problemes que tenen els sol·licitants d'asil?
 - vi. Es suggereixen solucions definitives al problema?
 - b. Conseqüències econòmiques:
 - i. Es mencionen pèrdues econòmiques actuals o en el futur?
 - ii. Es mencionen guanys econòmics actuals o en el futur?
 - iii. Es mencionen els costos que té el fenomen migratori?
 - iv. Es contemplen les conseqüències econòmiques de les actuacions que es proposen?
 - v. S'afirma que els refugiats són una càrrega pel sistema de benestar i pel mercat de treball?
 - c. Conflictivitat:
 - i. Es reflecteixen desacords entre partits, individus, grups o països?
 - ii. Algun partit, individu, grup o país en culpa un altre?
 - iii. Es mostren dues o més posicions del problema o assumpte?
 - iv. Es fa referència a guanyadors i perdedors?

- v. Es suggereix que s'ha d'augmentar el control sobre l'augment del flux de refugiats?
- vi. Es relacionen els refugiats amb la criminalitat, l'amenaça, etc. (deportació de criminals, terrorisme, ...).
- vii. Es discrimina algun col·lectiu o es presenta de forma negativa (amb estereotips, creences ètniques, prejudicis o ideologies)?
- viii. Les cites que apareixen de declaracions o entrevistes són positives o negatives (en referència als refugiats)?
- d. Beneficis de la immigració:
 - i. S'esmenten beneficis de l'arribada d'immigració, concretament de refugiats, per a les societats d'acollida?
 - ii. Es parla de l'enriquiment cultural que poden aportar els refugiats?
 - iii. Es parla de contribucions les societats d'origen i de les remeses?
- e. Interès humà i emotivitat:
 - i. Es mostra un exemple humà del fenomen?
 - ii. Es fan servir adjectius o històries personals que generin sentiments d'escàndol, empatia, llàstima o compassió?
 - iii. S'emfatitza com individus i grups són afectats pel problema?
 - iv. S'entra dins la vida privada o personal dels actors?
- f. Moralitat/costums:
 - i. Hi ha algun missatge de tipus moral?
 - ii. Es fa referència a la moralitat, a Déu o algun altre principi religiós?
 - iii. S'ofereix alguna prescripció social sobre com comportar-se?
- 3. Valoració global de l'article: és una visió positiva, negativa o neutra de l'esdeveniment? Es dóna una visió dels refugiats com a problemàtica o se'ls culpabilitza?

EL PAÍS		
1. Anàlisi tipogràfica i ubicació espacial		Fotografies: - Adolescent mort en una platja de Lesbos: la notícia parla de converses entre polítics i no directament d'algun cas de naufragi, com indica la imatge. No s'adequa del tot al que diu el text, tot i que es parli del problema dels refugiats. Es pretén generar llàstima i escàndol dels lectors. - Vaixell de fusta ple de gent (molta més de la que hi cap en una embarcació així): són 517 migrants que anaven a la deriva i han estat rescatats per un vaixell de l'Armada espanyola. --- - Tres migrants: una dona, un home i una nena a les seves espatlles que esperen un tren per creuar la frontera Grècia-Macedònia. L'article no parla de la situació dels migrants sinó de la tensió entre països UE i Grècia perquè aquesta no controla prou bé les fronteres. Articles d'opinió: - Dibuix que mostra uns filats de ferro que recorden als de les presons, amb estrelles i portes obertes al llarg d'aquests filats. Es suggereix una visió de la UE com una zona d'accés molt difícil i perillós. --- - "Vuelven los muros" com a títol i un dibuix d'Europa amb línies que simulen murs i una d'elles està feta d'estrelles com les de la bandera de la UE que la separa dels països de l'est que no en formen part. Èmfasi: - S'emfatitza en negreta un subtítol que diu "cribar solicitudes": s'està emfatitzant que el que es pretén és fer una selecció dels immigrants que intentin entrar al país. - Entradeta: es remarca que s'han redistribuït només 116 refugiats dels 160.000 que estan previstos.
2. Marcs ("frames") de contingut predefinit	a. Responsabilitat/ actuacions/ solucions dels països occidentals	Responsabilitat: - Es culpabilitza als governs dels Estats membres i de la UE de que no ofereixin prou ajuda als refugiats ni als països on es dirigeix la majoria d'aquest col·lectiu. - Es suggereix que la Unió Europea és responsable de que els aspirants a refugiats no puguin entrar a la regió degut a la lentitud de les decisions d'aquest organisme pel que fa a la gestió migratòria: "(...) para no quedarse de brazos cruzados

		mientras la Unión Europea <i>aún discute</i> cómo responder a este drama humanitario (...)” [cursiva pròpia per l’anàlisi]. També ho mostra la cita de Dolores Ruiz, presidenta de la Creu Roja territorial: “Sólo falta que la Unión Europea <i>les abra las puertas y les dejen venir</i>” [cursiva pròpia per l’anàlisi]. - Es culpa directament a la UE de la mala gestió dels refugiats que arriben al territori dels països membres: es va acordar que en reubicarien 160.000 en dos anys i només se n’han redistribuït 116. --- - Es responsabilitza a la UE de fer tractes amb Turquia perquè freni el flux de refugiats que, pel seu país, entren a la Unió, després que fins ara la UE i Turquia no tenien bona relació. Es nota certa ironia al text i culpabilització de la UE per fer tractes amb Turquia quan aquesta és responsable de la vulneració de drets. - Es culpa a la UE de fer tractes amb Turquia perquè aquesta freni el gran flux de refugiats i Europa “no es fracturi”. - (Opinió): responsabilitat dels països que estan aixecant murs (siguin físics, com les tanques d’Hongria, o immaterials com els controls fronterers de França o Alemanya), a més dels polítics i periodistes xenòfobs que contribueixen a fer murs psicològics als ciutadans europeus cap als estrangers. - Responsabilitat de la UE de fer un acord amb Turquia perquè aquesta atengui els refugiats que té al país i controli millor les fronteres, oblidant que el règim turc “desatén els drets humans, deté periodistes i deixa sense resoldre alguns casos (...)”. Necessitat d’acció urgent: - Amb la foto es pot voler donar a entendre que la situació és molt greu i que s’han de buscar solucions ja, fent referència a les discussions del govern alemany. Es mostra la necessitat d’una acció urgent, però no es demana que sigui enfocada als refugiats per les dificultats que tenen sinó més aviat que es tingui en compte que els europeus patiran les conseqüències de les mesures que s’adoptin per gestionar la crisi migratòria a Europa. Visió econòmica i no social. - Resposta urgent necessària perquè s’expliquen les temperatures extremes que hi ha als Balcans, per on passen milers de migrants. - Solució urgent ja que s’explica que cada dia arriben de 600 a 700 refugiats a Berlín, tal i com diu el ministre de Sanitat i Assumptes Socials de la ciutat. - Amb la fotografia es suggereix que el problema necessita so-
--	--	--

		lucions de forma urgent i el text explica la mesura que ha pres Alemanya per aturar el flux de migrants que entren al país. Propostes de solucions: - Que s'ofereixi ajuda als països que acullen la majoria d'immigrants (Turquia, Jordània i el Líban) perquè els refugiats es quedin allà i no vinguin a Europa, fet que alleujarà el problema, segons els autors, perquè ja no intentaran entrar als països de la UE massivament i així no serà necessari acabar amb l'espai Schengen.
	b. Conseqüències econòmiques	- Es mencionen elevats costos econòmics i financers que pot tenir el fet que es tornin a vigilar les fronteres nacionals dins l'espai Schengen. Articles d'opinió: --- - Es menciona que els 3.000 milions d'euros que la UE pagarà a Turquia perquè retengui els refugiats és un esforç dels països europeus, que són diners que "no le sobren a nadie" i que formen part "de una estrategia para solucionar el problema". - L'article comença esmentant els 3.000 milions d'euros que conté l'acord (s'emfatitza aquesta informació).
	c. Conflictivitat	Guanyadors/perdedors: - Si s'adopta la mesura de suspendre Schengen, els perdedors seran els europeus, que perdran beneficis i comoditats que els hi suposa aquest tractat. No s'esmenten els problemes pels refugiats si això passa. - Es suggereix que Turquia és la guanyadora (li donen diners, s'eliminarà abans del previst la necessitat de visat pels turistes turcs que viatgin a la UE i es torna a tenir en compte la candidatura de Turquia per entrar a formar part de la UE) i la UE la perdedora, ja que es diu que està molt dèbil i a punt de fracturar-se. Dues parts del conflicte: - Dues parts del conflicte: Grècia i els altres països de la UE. --- Articles d'opinió: --- - S'explica que si s'aixequen més murs i els països del nord no accepten més migrants, s'haurà de controlar la frontera externa de la UE perquè sinó hi haurà enfrontaments entre la policia i els refugiats. Es desmenteix que els terroristes (com

		els que va fer els atemptats de París) siguin refugiats, ja que en general són ciutadans europeus nascuts i educats aquí.
	d. Beneficis de la immigració	NO
	e. Interès humà i emotivitat	- No es parla de persones concretes però sí de forma general quan es parla de les temperatures extremes en les que es troben les persones que passen pels Balcans. - Sí, es parla de joves i adults "con el cansancio marcado en sus rostros" i es cita la frase d'un afganès content d'haver arribat al seu destí. També s'explica que un home va deixar la seva dona i els seus fills a Kabul per anar-se'n a Alemanya. - Es mostra la història personal d'un noi siri que estava a Lesbos i ara ha estat traslladat a Luxemburg. La història és explicada amb detalls com "no recuerda bien si lleva 'dos o tres días' en este centro [centre on estarà els primers dies a Luxemburg]", "todos sus enseres que caben en tres bolsas de plástico" o "he tenido que dejar a mis padres bajo las bombas del Ejército y Rusia". És a dir, es posa èmfasi en la duresa del viatge que ha realitzat un afectat per exemplificar com viuen el trajecte cap a la UE la resta de refugiats. --- - S'expliquen les condicions en les que es viuen els refugiats en un camp de refugiats prop de Damasc (Síria) a través de testimonis que relaten les dures condicions de vida dels seus habitants. També es parla de que la guerra s'ha integrat com a "normal" en aquesta zona, on els militars fan la seva vida diària. Es parla en dues ocasions de diverses morts per falta d'alimentació.
	f. Moralitat/costums	Opinió: --- - Es suggereix que Turquia haurà de fer canvis si vol entrar a la UE ja que la democràcia és una condició indispensable per formar-ne part. - S'entén que la UE ha "oblidat" el que fa el govern turc al seu país a canvi de contenir els refugiats.
3. Valoració global de l'article: és una visió positiva, negativa o neutra de l'esdeveniment? Objectiu o subjectiu?		- Punt de vista de l'article bastant objectiu. Tot i així, en tant que parla d'un desacord, es podria dir que és negatiu, però el que pot fer definir més el punt de vista és la foto que il·lustra el text, ja que dona a entendre que és un problema on s'hi ha de posar alguna solució com abans millor. - Visió negativa de la suspensió de Schengen. No és un article gens objectiu. No culpa als refugiats però sí als estats membres de la situació, amb els europeus com a "víctimes". - Es lloa la tasca realitzada pels voluntaris d'ONG catalanes

	que han recollit roba d'abric per portar-la als refugiats que es troben als Balcans. - La mesura que ha pres el govern berlinès de reobrir l'aeroport es mostra com un gest a admirar. - Es diu en diverses ocasions que no és suficient i que calen més mesures per ajudar als migrants que arriben a la UE. - Article objectiu pel que fa a la mesura que s'explica, la del govern alemany, però negatiu pel que fa a la situació dels migrants. --- - Visió negativa del fet, ja que es suggereix que la UE refà les relacions amb Turquia perquè no vol més refugiats i li ofereix un tracte sense tenir en compte les vulneracions de drets que fa aquesta Turquia d'Erdogan. - L'article està en contra del tracte ja que s'exposa que fins ara la UE no feia cap cas a Turquia i només li'n fa ara quan es veu desbordada per la gran quantitat de migrants que intenten entrar a la Unió. - Visió positiva de l'acord entre la UE i Turquia, però es suggereix desacord amb la mesura de donar-li 3.000 milions d'euros. - Visió negativa per les mesures que estan prenent els Estats membres de la UE per frenar la crisi migratòria. - Article objectiu que es limita a explicar el context de les decisions que s'estan debatent entre els països de la UE. La imatge [dona, home i nena migrants esperant un tren per creuar la frontera] sí que mostra la visió del periodista/diari sobre la crisi dels refugiats. - Article neutral (objectiu) que mostra la cara més humana i no tant bèl·lica del conflicte.
--	---

EL MUNDO	
1. Anàlisi tipogràfica i ubicació espacial	--- - Sèrie d'articles "Invierno en la ruta de los Balcanes". Fotografies: - Un nen mort a la platja. Té relació amb la notícia perquè es parla de naufragis a les costes gregues. Genera escàndol i llàstima als lectors. Tot i que sí que té relació amb la notícia, es podria haver escollit qualsevol altra imatge de persones refugiades de situacions que s'expliquen en l'article, com ara gent en pastures, els camps en els que viuen a Lesbos, gent esperant els ferris, etc. És per això que aquesta fotografia sembla que podria tractar-se de l'"espectacle informatiu" que s'argumenta al marc teòric, ja que es busca el reclam del lector cap a la notícia. - Fotografia del primer ministre grec, Alexis Tsipras i diversos migrants, un d'ells dirigint-se a Tsipras. --- - Hi ha una fotografia que mostra una llarga cua d'autobusos. - Un nen sirianès jugant a Lego. - La família migrant entrevistada. - Migrants caminant per un prat i un policia que els observa. Èmfasi: - Entrevista a un monjo budista i hi ha 4 cites destacades que fan referència a les crítiques del monjo als musulmans. Títol: "Los musulmanes representan una amenaza para todo el mundo". - L'únic destacat de tot l'article correspon a la següent frase: "Hay 50 cuerpos en un furgón frigorífico a la espera de nichos en el camposanto". Èmfasi de la mort dels refugiats en els naufragis de les seves barques. - Es fa un èmfasi especial (se'n parla al titular, l'entradeta i el cos del text) en que només són 30 persones de les quasi 160.000 que la UE ha acordat reubicar i que cada dia mor gent al mar Mediterrani, amb una mitja de 30 morts per dia durant els mesos de més trànsit migratori. Es remarca la sorpresa dels membres d'una ONG que, al veure els quatre helicòpters que sobrevolaven l'aeroport per a la seguretat dels polítics que hi havia, van clamar que amb aquests helicòpters es podrien salvar moltes vides a l'Egeu i que se'ls hi diu que no hi ha prou recursos per posar més guardacostes. D'altra banda, un requadre al mig del text explica que França suspendrà Schengen durant un mes degut a la Cimera del Clima.

2. Marcs ("frames") de contin- gut prede- finits	a. Responsabili- tat/ actuacions/ solucions dels països occidentals	Responsabilitat: - Es diu en diverses ocasions que les actuacions dels Estats membres i de la Comissió Europea no són suficients per acabar amb la crisi migratòria i evitar el patiment dels migrants que intenten arribar a la UE per rutes il·legals i perilloses. --- - Es suggereix que la culpa és dels Estats de la UE perquè no fan suficient per aturar a les màfies que s'aprofiten de la situació dels refugiats. També es culpa a les màfies i a la policia dels països per on passen els migrants (Sèrbia, Macedònia, etc.) per ser oportunistes i robar-los. - Es culpa a la UE de fer un acord amb Turquia per aturar als refugiats, fet que l'article suggereix que no és la solució. - Es responsabilitza a l'Estat Islàmic, d'acord amb els testimonis d'aquesta família. - Es culpa directament a Grècia de no saber controlar les seves fronteres. La culpa a Grècia s'explica perquè és així com opinen els governs dels Estats membres i la UE, però es suggereix per la manera com s'explica a l'article que el periodista també ho creu així, ja que es senyala directament al govern grec: "[Grècia] es absolutamente incapaz de gestionar sus fronteras (no tiene ninguna terrestre con otro país de la UE), de cumplir con lo que estipula la legislación e identificar y registrar a todos los refugiados que llegan a sus islas. Bruselas se lo ha pedido por activa y por pasiva, però la comunicación con el Ejecutivo de Syriza no ha sido nunca la mayor virtud comunitaria". Necessitat d'acció urgent: - Solució urgent sobretot a l'entradeta quan diu "entre el hacinamiento (...) y la falta de tumbas (...)". - Es recorda a la UE que ha de posar especial èmfasi en els refugiats palestins perquè estan doblement discriminats, per ser refugiats i per ser palestins. Es diu a la UE (citant a l'entrevistat) que dins de Síria els palestins viuen en situacions límit. D'altra banda, l'entrevistat explica que l'ONU només pot aportar 48 cèntims d'euro per persona, una misèria segons deixa a entendre Kingsley. - S'han de prendre mesures per evitar una tragèdia més gran al mar Egeu i als Balcans. --- - Es suggereix que es necessita una solució de forma urgent. Mesures aplicades: - S'explica la mesura del govern alemany per gestionar el gran
--	---	---

		flux de migrants que entren al país. Problemes dels sol·licitants d'asil: - Els sol·licitants d'asil han d'esperar tres dies de cua per registrar-se, i que fins que no ho facin no reben res de menjar, que s'explica que és insuficient ja que només és una ració al dia.
	b. Conseqüències econòmiques	- Es cita un informe de la Comissió Europea on es diu que la població europea augmentarà un 0,4% amb l'arribada estimada de tres milions de persones fins el 2017 i que això repercutirà en el PIB europeu, que augmentarà entre el 0,2% i el 0,3%. --- - Es mencionen els guanys que tenen els mafiosos a causa del preu que fan pagar pels bitllets als refugiats. - El titular emfatitza que l'acord és de 3.000 milions d'euros: "Un cortafuegos de 3.000 millones para Turquía".
	c. Conflictivitat	- L'entrevistat culpa als musulmans de voler controlar Birmània (on ell resideix) i, quan el periodista li diu que en aquest país els musulmans no són més del 5%, ell respon que els musulmans són un perill per a tothom i que els atemptats de l'11S i de <i>Charlie Hebdo</i> van ser organitzats per una minoria. - S'explica que potser hi ha una vaga dels ferris que van de Lesbos a Atenes, els vaixells que tots els refugiats pretenen agafar, i que si això es confirma "esta situación puede desembocar en <i>motines</i>" [cursiva per a l'anàlisi]. - D'altra banda, s'explica que els atacs a albergs de refugiats han augmentat considerablement (tres vegades més que l'any anterior), segons dades de l'Oficina Federal d'Investigació Criminal. --- - Desacords entre la UE i Grècia i conflicte i enfrontaments entre la policia de Sèrbia i Macedònia i els refugiats que intenten accedir a aquests països. S'explica que cada vegada hi ha més tensió perquè els immigrants que no són de Síria, Afganistan o Iraq no poden entrar i es queden a la frontera protestant a la policia. Guanyadors/perdedors: - Es parla del conflicte a Afganistan, que es diu que s'ha oblidat i ja no se'n parla però que continua existint. Els perdedors són els afgans que pertanyen a l'ètnia hazara. També es parla de les males maneres de la policia sèrbia i croata, exemplificant-ho en que una nena cau intentant pujar a un tren i la policia no l'ajuda excepte un agent que estava a

		l'altra banda de l'estació i "sus compañeros se ríen de él a carcajadas". Dues parts del conflicte: - Es mostra la visió de Tsipras i la Comissió Europea, i la dels refugiats, ONG i ACNUR. - Diferències que tenien els diferents líders alemanys per arribar a un acord, però que finalment hi han arribat.
	d. Beneficis de la immigració	--- - Es parla dels beneficis de que vingui immigració a Espanya perquè està ajudant a que el saldo migratori s'equilibri, ja que molts espanyols estan emigrant fora del país.
	e. Interès humà i emotivitat	- Sobretot amb la fotografia del nen mort. També s'explica molt detallada i una mica fredament com cada dia moren molts refugiats. Ho podem veure exemplificat en aquestes frases: "El mar no deja de devolver cuerpos", "cada día aparecen cadáveres en la Skala, <i>la playa de los ahogados</i>" i "el mar no se toma vacaciones en el Egeo" [cursiva pròpia de l'anàlisi]. - No es parla de cap història concreta però sí que s'explica que els palestins refugiats a Síria pateixen traumes degut als anys de conflicte que han viscut (i continuen fent-ho), i que tenen més dificultats per marxar a la UE que els altres migrants, ja que cap país els hi reconeix la condició de refugiats. - No es parla de cap història concreta però es fa una relació de xifres que pretén donar a conèixer la situació i provocar l'escàndol dels lectors: "30 personas es aproximadamente la media diaria de ahogados en el Mediterraneo de los últimos cuatro meses (...)", "estas 30 personas representan algo menos de la mitad de pasajeros de una de las decenas de zodiacs que llegan cada día a la playa de Skala Sykamias, en Lesbos. Supone un 0,4% del total de refugiados que estan llegando, cada día, (...) a esta isla.", estos 30 reubicados son un 0,25% del total de refugiados hacinados en los dos campos de Lesbos", "un 0,0086% del total de solicitantes de asilo llegadas sólo a esta isla". - S'explica la situació de molts migrants quan arriben amb pasteres a Lesbos, la quantitat de morts que hi ha cada dia i la situació als camps de refugiats de l'illa. --- - Es mostren casos reals de negociacions entre migrants que intenten viatjar en algun dels autobusos i els seus conductors, mostrant l'abús d'aquests últims. Es nota una tendència a exposar la vulnerabilitat dels migrants de forma detallada: "En la estación hay un par de fa-

		milias muy pobres intentando calentarse al sol, dos tullidos de guerra, varias personas en silla de ruedas y dos o tres ancianos que ya no cumplirán los 80 años”. L’article acaba amb una conversa entre el periodista i un conductor on aquest es deixa en evidència. - Tot l’article es centra en el nen de la fotografia i la seva història del viatge per arribar a la UE amb la seva família. - S’expliquen les dificultats que tenien les famílies no musulmanes a Síria, fent èmfasi en el cas dels cristians, com ho és el de la família entrevistada. Es donen detalls de com era allà, que provoquen l’escàndol dels lectors: “Miles de kurdos, cristianos y yazidíes han huido hacia la Europa de las decapitaciones, crucifixiones y ejecuciones que el IS ha reservado a las minorías”, “No quería que decapitaran a mis hijos”. - Tot l’article explica casos reals de migrants que intenten arribar a Europa i els problemes que tenen per fer-ho. Es posa l’accent en que són víctimes, famílies amb fills, gent gran, discapacitats, etc. A més, en un paràgraf es parla de que a Afganistan es va produir una onada de segrestos a hazares per part de gihadistes, on alguns es van deixar en llibertat després del pagament de rescats però que 7 van ser decapitats. S’explica que una d’aquestes persones va ser una nena de 9 anys. - En un requadre s’explica que uns 3.000 immigrants estan a la frontera entre Sèrbia i Macedònia i no poden avançar. Es menciona la mort d’un noi marroquí de 22 anys.
	f. Moralitat/costums	- No a la moralitat però sí en que en el destacat es parla de “camposanto” en comptes de “cementerio”, que és com s’anomena el cementiri en la religió catòlica. --- - Es suggereix que s’ha de fer alguna cosa per aturar aquest abús de persones vulnerables i pobres.
<u>3. Valoració global de l'article: és una visió positiva, negativa o neutra de l'esdeveniment? Objectiu o subjectiu?</u>		- No parla directament dels refugiats però és una entrevista a un monjo budista totalment en contra dels musulmans, a qui acusa de ser perillosos i fer atemptats. Tot i que no tinguin res a veure amb els refugiats, aquest article ha estat escollit per formar part de la mostra en tant que es podria deduir que el fet que el diari El Mundo hagi decidit fer i publicar aquesta entrevista és per mostrar la possible perillositat dels musulmans, que és la religió més majoritària entre els refugiats que arriben a la UE. A més, la cita que forma el títol (“Los musulmanes representan una amenaza para todo el mundo”) també mostra que es dóna importància a la frase. - Es deixa clar que és un problema que s’ha de resoldre amb urgència, però no es culpa als refugiats ja que es veuen com

	a víctimes i es mostra certa empatia cap a ells. - Visió negativa de la situació que viuen els palestins refugiats a Síria. Es mostra la gravetat de la situació i es busca donar a conèixer el cas dels refugiats palestins, que es presenten com un col·lectiu molt vulnerable que necessita ajuda. - Es diu en reiterades ocasions que la mesura no és suficient i que falten milers de persones per reubicar, dels quals els 30 que van cap a Luxemburg només en són una mil·lèsima part. - Es suggereix que el govern de Tsipras no fa prou per aturar la situació dels migrants a Grècia i, a més, es mostra certa hostilitat amb el primer ministre. - Visió neutra (objectiva) de l'esdeveniment, es limita a explicar l'acord al que s'ha arribat a Alemanya. --- - Article subjectiu on es veu l'esdeveniment com a negatiu. Refugiats com a vulnerables i víctimes de les màfies. - S'explica gairebé exclusivament la història de la família esmentada. Es pretén emocionar i escandalitzar al lector. - S'ha vist una pregunta recurrent en dos dels tres articles d'aquesta sèrie ("Invierno en la ruta de los Balcanes") analitzats fins ara, que consisteix en explicar als entrevistats que a Europa l'ISIS també existeix o que es creu que hi ha gihadistes entre els refugiats que vénen a Europa, el qual els entrevistats desmenteixen o comenten que no pot ser pitjor que a Síria. - Article molt poc objectiu on s'intenta mostrar la part més humana i personal de la crisi dels refugiats, concretament dels hazares. S'emfatitza que és molt difícil ser refugiat afgà hazara. Hi ha diverses referències a la fragilitat dels migrants i al patiment de nens i joves (nena decapitada i joves desertors de l'exèrcit d'Asad que "se niegan a morir por el tirano"). Cal esmentar que el penúltim paràgraf explica que la ruta per on passen els hazares per arribar a Europa, és la mateixa que fan servir els narcotraficants afgans per portar droga a Europa. Fins i tot es dona la xifra del total d'heroïna i opi que es ven a la UE, 28 milions de dòlars, i els seus mercats principals, França, Regne Unit, Alemanya i Itàlia. Llegint l'article, sorprèn aquesta informació perquè no té res a veure amb la resta de l'article, sembla posada amb calçador. - Valoració negativa de que no es posin d'acord Grècia i la UE per controlar el flux de refugiats. Es culpa directament a Grècia. - Objectiu en tant que explica els acords entre Grècia i la UE per aturar el flux de refugiats i els possibles escenaris de futur sobre la crisi migratòria, però ho fa citant a polítics i per tant no és la pròpia opinió del diari.
--	--

	- Es limita a comentar les dades que ha publicat l'INE.
--	---

LA VANGUARDIA	
1. Anàlisi tipogràfica i ubicació espacial	Fotografies: - Dues fotografies: la de l'esquerra mostra una dona i un nen d'esquenes que miren el mar (s'explica que són dos emigrants mirant la costa grega, on pretenen arribar amb pastera) i la de la dreta mostra una kitesurfista holandesa professional, que està rodant un anunci per promocionar el surf a la regió, de fons al mar s'hi veu un vaixell de rescat d'immigrants, segons l'article, i a la muntanya un escrit, "Els teus millors somnis es faran realitat al paradís del surf". Les dues fotografies mostren una paradoxa entre el nivell de vida del surf i la dels emigrants que intenten arribar a Europa fugint dels seus països. Degut a aquesta oposició de les imatges, aquestes poden generar sentiments d'escàndol i de llàstima als lectors. - La fotografia mostra els 30 refugiats reubicats a Luxemburg a punt de pujar a l'avió. Els acompanyen Alexis Tsipras i Martin Schulz, entre altres autoritats (indicat al peu de foto). --- - Una d'un refugiat arribat a Europa l'any 1982, un mapa amb les rutes freqüentades pels refugiats que intenten arribar a la UE, un flotador surant al mar (peu de pàgina: són les restes d'un naufragi a Samos, Grècia) i també hi ha un requadre destacat amb la fotografia d'una nena d'esquena, que forma part del vídeo que aquesta va gravar cantant una cançó de comiat de casa seva a Homs abans d'exiliar-se amb la seva família cap a Barcelona. - Un home camina pel costat d'un munt d'armilles salvavides fetes servir. L'article no parla de cap succés que s'hagi produït amb refugiats arribant a Europa per mar, com mostra la imatge, sinó que parla de la gestió de la crisi migratòria per part dels governs europeus. La fotografia doncs il·lustra el drama dels refugiats. - Un migrant rescatat que es resguarda del fred amb una manta que li han donat els serveis d'emergència. Èmfasi: - Titular: "No hem descobert cap gihadista entre els refugiats". Amb aquest titular que cita una frase de l'entrevistat, el ministre de l'Interior d'Alemanya, el diari està volent remarcar que no hi ha terroristes entre els refugiats i vol cridar l'atenció dels lectors donat que escollint aquesta frase com a titular demostra que és un tema que preocupa a alguns sectors de la població europea i, per tant, és un bon reclam per l'article. - Tant l'entradeta com un destacat que hi ha al mig de

		l'article indiquen que s'han traslladat un total de 116 persones i que és impossible que s'acabin redistribuint el total de 160.000 que s'ha previst en un període de dos anys.
2. Marcs ("frames") de contingut predefinit	a. Responsabilitat/ actuacions/ solucions dels països occidentals	Responsabilitat: - Es suggereix que es necessita solucions urgentment ja que s'explica la vida dels migrants que van cap a la UE i, en certa manera, es critica l'abús dels comerços locals (venent armilles salvavides a un preu bastant alt), dels taxis, etc. També es fa referència a l'últim naufragi que hi havia hagut quan s'escrivia l'article. - Es culpa a la Comissió Europea i a diversos països membres que no donen informació sobre quantes persones podrien acollir i, per tant, no es pot començar a fer la redistribució de forma ràpida i funcional. A més, també es comenta la lentitud de la creació dels <i>hotspots</i> (centres de registre d'immigrants) a Itàlia i a Grècia, un dels passos per desenvolupar la gestió de la reubicació. - Es culpa al Marroc de la situació que viuen els sahrauís des de fa 40 anys i a l'ONU per ser incapaç d'intervenir per resoldre la situació. --- - Es culpa a Turquia de fer servir als refugiats com a "moneda de canvi" per aconseguir beneficis pel país provinents de la UE (entre ells, que es torni a considerar la possibilitat de l'entrada de Turquia a la Unió donat que fa anys que el procés està aturat). D'altra banda, es culpa a la UE de generar falses expectatives als turcs perquè, segons la periodista, Turquia no entrarà a la UE si no canvia moltes de les seves accions, ja que té el veto de diversos Estats membres. També es culpa a la Unió de no haver-se preocupat de la guerra de Síria i la greu crisi humanitària que està provocant fins que milers de refugiats han començat a arribar a territori europeu. - Culpa del règim d'Al-Assad i de les màfies traficants de persones que fan pagar preus molt alts per arribar a la UE. - Es suggereix que Grècia té part de culpa controlant les seves fronteres, però s'explica que l'amenaça de la UE d'excloure-la de Schengen no tindria efectes pràctics perquè Grècia no té frontera terrestre amb l'espai Schengen, pel que es suggereix que seria una mala mesura, només per fer pressió. - Es suggereix que els refugiats no arriben a Catalunya perquè no s'està gestionant des de les autoritats. - Es responsabilitza dels naufragis a les màfies que trafiquen amb persones. Necessitat d'acció urgent: - Es suggereix que el problema necessita acció urgentment

		perquè es diu que la gestió és molt complexa. L'article explica que a finals d'any Alemanya preveu tenir entre 800.000 i un milió de sol·licituds d'asil. - El periodista pregunta quina és la política alemanya per gestionar el flux de refugiats que volen entrar a la UE i, següent, diu que "Sembla que Europa està saturada", pel que s'entén que l'acció es considera una emergència. A més, el requadre destacat mostra dades de morts intentant creuar el mar Mediterrani. - Es suggereix que és un problema cabdal i que s'hi ha d'actuar amb urgència: és un petit article que anuncia la propera publicació d'una monografia extraordinària de "Vanguardia Dossier" degut a la importància del fenomen. El títol parla del nou <i>repte</i> d'Europa, que al text es detalla dient que és "d'enormes proporcions". --- - Problema necessita acció urgentment: els països de la UE s'han de posar d'acord en trobar una solució. - Suggesteix que s'ha d'actuar de urgentment i en cooperació internacional per acabar amb el règim sirí i el terrorisme d'Estat Islàmic. - S'ha d'actuar urgentment per aturar les màfies de persones. S'explica el que fan els <i>Black Mask</i>, un grup d'exfuncionaris i voluntaris que depenen del govern no reconegut de Trípoli (Líbia), que es dediquen a enxampar als traficants a Líbia. Tot i així el periodista lamenta que l'únic que s'aconseguirà és que les barques de les màfies surtin des d'altres platges controlades per ISIS i que per tant encara pot ser pitjor. També es suggereix que la comunitat internacional ha d'actuar per aturar aquesta situació. Problemes dels sol·licitants d'asil: --- - Es mencionen els problemes que tenen els sol·licitants d'asil en tant que a Espanya són tràmits burocràtics molt llargs i també s'esmenta el que comporta la Convenció de Dublín per aquesta gent, que consisteix en que si una persona inicia els tràmits d'asil en un país de la UE, s'hi ha de quedar, no pot anar a viure a cap altre país.
	b. Conseqüències econòmiques	- S'explica que "els països avançats hauran de competir pels treballadors estrangers per retenir el seu mercat laboral", en tant que l'estructura demogràfica dels països europeus, especialment el cas espanyol, és insostenible i fa imprescindible l'arribada de joves estrangers per compensar l'envelliment de la població. S'explica que l'arribada d'immigrants servirà per mantenir l'Estat del Benestar i que, per tant, l'impacte econòmic serà totalment positiu.

		Hi ha un requadre a l'article que fa referència al cas dels refugiats, i no de la immigració en general com a la resta de l'article. S'explica la previsió de la Comissió Europea de que arribi un total de 3 milions de persones fins el 2017 i que com a conseqüència el PIB europeu pot augmentar un 0,5%.
	c. Conflictivitat	- El periodista pregunta: "El preocupa que a Alemanya puguin entrar gihadistes camuflats de refugiats?", pel que es dona a entendre que això pot passar (també fem referència al titular de l'article), i després pregunta, "Quin risc hi ha que Alemanya sigui víctima d'un atac terrorista?". L'entrevistat contesta a la primera pregunta que han rebut pistes de serveis d'intel·ligència de que això podria passar, però que de moment no han descobert cap gihadista entre els refugiats (titular). --- - Sí: "els malpensats els veuen com ganduls que volen viure de l'aire d'Europa o, pitjor, com a malfactors i potencials terroristes. (...) Les fonts d'aquest reportatge, tant si apareixen esmentades com si no, donen una altra imatge i expliquen altres històries". L'article es desmarca de la relació refugiats-terroristes que, segons diu, ha augmentat després dels atacs de París. Guanyadors/perdedors: - Els perdedors són els migrants i propietaris d'hotels de luxe, i els guanyadors són els comerços que exploten la situació. --- - Es suggereix que la guanyadora és Turquia. Dues parts del conflicte: - Desacords entre els tres líders de la coalició alemanya. - Es mostren desacords entre els sahrauís, marroquins, etc. - Desacord entre Grècia i la UE. --- Relació refugiats – terrorisme: - L'article es troba a la secció "Internacional", en un apartat titulat "El desafiament terrorista", i el títol de la notícia és: "Europa es mentalitza per prologar els controls fronterers al seu interior", pel que es suggereix que el tancament de les fronteres de Schengen es fa pels refugiats i l'amenaça gihadista, relacionant ambdós conceptes.
	d. Beneficis de la immigració	--- - Donar ús a les instal·lacions que estan preparades per acollir-los i que l'ordre religiosa que n'és propietària (Sant Joan

		de Déu) està esperant per poder fer-ho. - No es parla de beneficis però s'emfatitza que els refugiats que vénen aquí "no vénen a prendre'ns res" (la cita correspon al títol d'un requadre al mig de l'article).
	e. Interès humà i emotivitat	- Es mostren situacions, a través de cites, d'alguns joves afganesos que esperen creuar l'Egeu per anar a capitals europees com París, Berlín, Londres, etc., així com d'un home gran iranià que explica que "tot Orient mitjà està intentant anar-se'n. No només els sirians". També es destaca el naufragi del dia anterior amb 11 morts. - El primer paràgraf fa una llista de diversos successos negatius que s'han donat en relació als refugiats, que generen sentiment d'impotència i llàstima als lectors. Es pot veure com un intent d'"enganxar" al lector a tot l'article, creant cert "morbo". - Es mostren els 30 refugiats que han aconseguit ser enviats a Luxemburg i en un requadre es destaca que s'han registrat 3000 migrants entrant a Noruega per l'Àrtic, el que s'indica que és una nova ruta d'accés a la UE, més llarga però menys transitada i arriscada. - Es parla de la situació dels sahrauís que fa 40 anys que viuen en camps de refugiats i que tenen una vida molt dura, amb un 30% dels nens amb desnutrició crònica i la taxa més gran del món de celíacs (a causa de l'excés d'hidrats de carboni a la dieta). --- - Es mostren diverses històries personals. Una d'elles fa referència a una nena de 12 anys d'una família de classe mitjana-alta siriana que va gravar una cançó de comiat de casa seva abans de marxar a Europa. - Històries de migrants que intenten arribar a Itàlia amb barques de les màfies i són rescatats per la fragata espanyola <i>Canarias</i> a alta mar. - S'explica que molts migrants moren en els trajectes pel mar: ofegats pels vapors de la sala de màquines del vaixell o bé perquè naufraguen i no saben nadar.
	f. Moralitat/costums	--- - En certa manera, perquè es suggereix que s'hauria de donar importància i ajudar als refugiats, ja que no s'han tingut en compte fins que la crisi migratòria ha arribat a Europa. - Quan s'explica les funcions i objectius de l'ordre de Sant Joan de Déu, es parla de que és una resposta modèlica. L'encapçalament de la segona pàgina diu: "Quan l'hospitalitat és un deure". A més, en un paràgraf es cita el que va dir la directora de la fundació, Anna Maria Prats: "quan aprendrem, els qui tenim la sort de viure en cases

		amb comoditats bàsiques, a valorar la meravella d'obrir una aixeta i tenir aigua o d'encendre una estufa i tenir gas?". A continuació el periodista diu: "quan aprendrem, els qui tenim la sort de viure en països en pau, a valorar la meravella de sortir al carrer i no tenir por que una bomba ens arrabassi els nostres fills", referint-se a que cal ajudar als refugiats i que hem de valorar el què tenim.
3. Valoració global de l'article: és una visió positiva, negativa o neutra de l'esdeveniment? Objectiu o subjectiu?		- Visió negativa de l'esdeveniment, emfatitzant les dures condicions dels refugiats que creuen l'Egeu. - Article objectiu: simplement exposa els fets de la reunió dels líders alemanys. Es podria dir que és una visió neutra de la crisi dels refugiats. - Objectiu perquè es tracta d'una entrevista i les opinions que s'hi reflecteixen són les de l'entrevistat, que sí que té una visió totalment negativa dels refugiats. - El periodista que escriu l'article fa mofa de la gestió dels refugiats per part de la UE i els països que la formen, ja que "es burla" de tota la cerimònia que es va organitzar per acomiadar als 30 refugiats enviats a Luxemburg. D'altra banda, també hi veiem subjectivitat en tant que es valora el ritme de la implementació de la mesura de reubicació de persones dient que "<i>és impossible</i> distribuir 160.000 persones en els dos anys previstos" [cursiva pròpia per a l'anàlisi]. --- - Article neutral però amb certa tendència a explicar que l'acord entre la UE i Turquia ha estat forçat. Es parla de "crisi d'asil" i de "contenir els refugiats". - Visió negativa de l'acord entre la UE i Turquia. - Objectiu: es limita a explicar la decisió de la Generalitat i la Creu Roja d'allotjar als refugiats que hagin arribat a Barcelona pel seu compte (i no els que siguin reubicats, que encara no se sap si arribaran o no) a l'antiga residència militar Casa Bloc, propietat de la Generalitat i destinada a habitatge social en l'actualitat. - Article objectiu però amb certa expressió d'opinió (negativa) sobre la mesura que s'està proposant d'excloure a Grècia de Schengen. - Visió negativa de l'esdeveniment perquè les instal·lacions estan preparades però no hi arriba ningú, quan hi ha molta gent que ho necessita, però positiva perquè s'aplaudeix la iniciativa de l'ordre religiós de cedir aquest espai als refugiats. - Visió objectiva del fet que es cediran pisos de la casa Bloc als refugiats, es limita a explicar-ho i a citar experts (Taula del Tercer Sector, Creu Roja), que ho veuen amb bons ulls. S'intueix que el periodista hi està a favor per com en parla i

	perquè dedica un requadre destacat a explicar que el Govern, municipis, diputacions i les ONG estan pensant en impulsar una campanya de sensibilització de la ciutadania per explicar que els refugiats no vénen a prendre'ns res. - Es limita a explicar les sospites que tenen els serveis d'intel·ligència internacionals de que hi ha gihadistes que s'estan introduint a Europa amb passaports falsos i per rutes inesperades. - Es lloa la feina de la fragata espanyola "Canarias" i els militars que hi van a bord. Es nota un fort recolzament i admiració per aquests militars. - Es tracta d'un article de l'ambaixador turc a Madrid, que s'excusa perquè Turquia va abatre un avió rus amb l'argument que no sabien la nacionalitat de l'avió i que aquest no abandonava l'espai aeri turc tot i demanar que ho fessin en diverses ocasions. Explica que "Turquia continua complint amb les seves responsabilitats, i en aquest sentit continuarà actuant al costat de la resta de la comunitat internacional". - Es veuen amb bons ulls els Black Mask però s'evidencien altres problemes.
--	--

7. BIBLIOGRAFIA

- Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats (ACNUR) (2015). Disponible a: <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>
- Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación (AIMC) (2015). *Estudio General de Medios (EGM). Resumen General*.
- Bauman, Z. (2005). *Vidas desperdiciadas. La modernidad y sus parias*. Barcelona: Paidós.
- Canet, E. (2015). Ponència del 28 d'octubre de 2015 a la Jornada de Bones Pràctiques de Polítiques de Cohesió Social als Barris: *La Cohesió Social, un Repte per a la Convivència en Temps de Crisi*. Direcció General per la Immigració, Generalitat de Catalunya.
- Comisión Española de Ayuda al Refugiado (CEAR) (2015). *Informe 2015. Las personas refugiadas en España y Europa*. Madrid: CEAR.
- De Miguel, J.C.; Pozas, V. (2009). ¿Polarización ideológica o económica? Relaciones entre los medios y el poder político y corporativo. *Vientosur*, 103, 43-52.
- Gómez, M. V.; Álvarez, J. (2013). *Acerca de las teorías del cambio social*. A El cambio social en la era de la incertidumbre. Una reflexión sobre la teoría social (pp. 19-35). Madrid: Talasa.
- Grasa, R. (2015a). La crisi de refugiats de la mediterrània, crisi humanitària i clau de volta del futur projecte europeu. Notes per al Govern de la Generalitat de Catalunya. *Institut Català Internacional per la Pau (ICIP*. Document d'ús restringit a gestors de la crisi).
- Grasa, R. (2015b). Erradicar el terrorismo exige combatir todas las causas a la vez. Disponible a: <http://agendapublica.es/erradicar-el-terrorismo-exige-combatir-todas-las-causas-a-la-vez/>
- Igartua, J. J.; Muñiz, C; Cheng, L. (2005). La inmigración en la prensa española. Aportaciones empíricas y metodológicas desde la teoría del encuadre noticioso. *Migraciones*, 17, 143-181.
- Metcalf-Hough, V. (2015). The migration crisis? Facts, challenges and possible solutions. *Overseas Development Institute (ODI): Briefing papers*.
- Philo, G.; Briant, E.; Donald, P. (2013). *Bad News for Refugees*. Londres: Pluto Press.
- Sádaba, T. (2001). Origen, aplicación y límites de la "teoría del encuadre" ("framing") en comunicación. *Comunicación y Sociedad*, 14(2), 143-175.
- Semetko, H.; Valkenburg, P. (2000). Framing European Politics: A Content Analysis of Press and Television News. *Journal of Communication*, 50(2), 93-109.

Torregrosa, J. F. (2008). *Ética y representación mediática de la inmigración*. A Checa, F., La inmigración sale a la calle. Comunicación y discursos políticos sobre el fenómeno migratorio (pp. 51-79). Barcelona: Icaria.

Urgoiti, C. J. (2008). *Un viaje a Occidente. Comunicación e inmigración en la globalización*. Madrid: Editorial Fragua.

Van Dijk, T. A. (1993). El poder i els mitjans de comunicació. *Periodística*, 6, 11-38.

Van Dijk, T. A. (2008). *Reproducir el racismo: el rol de la prensa*. A Checa, F., La inmigración sale a la calle. Comunicación y discursos políticos sobre el fenómeno migratorio (pp. 19-49). Barcelona: Icaria.

Fonts primàries dels articles analitzats:

El Mundo (2 – 8 de novembre i 30 – 6 de desembre de 2015)

El País (2 – 8 de novembre i 30 – 6 de desembre de 2015)

La Vanguardia (2 – 8 de novembre i 30 – 6 de desembre de 2015)